

Liittovaltuuston hyväksymä 25.11.2023

Suomen luonnonsuojeluliiton toimintasuunnitelma 2024

Luonnonsuojeluliitto jatkaa työtään Suomessa ja maailmassa jatkuvan luontokadon, ilmastokriisin, vesien tilan heikkenemisen sekä ylikulutuksen pysäyttämiseksi. Liitto toimii monin tavoin, jotta Suomi saavuttaa kansalliset, EU:n ja kansainväliset ympäristötavoitteet määräajassa. Tulevaisuuden Suomen tulee olla luontopositiivinen, hiilinegatiivinen sekä tuotannoltaan ja kulutukseltaan kestävä kiertotalouden edelläkävijä.

Luonnonsuojeluliiton vuoden pääteema on lähiluonto

Vuonna 2024 alkaa lähiluontoteema, jossa Luonnonsuojeluliitto tuo luontokadon pysäyttämisen lähelle ihmisiä. Lähiluonto on kotimme seinien ulkopuolella: metsät, suot, niityt, vedet ja tunturit sitovat elämämme tapahtumat yhteen. Ne ovat muistojemme maisemia ja jokapäiväisen elämämme osa. Rakkaan luontokohteen menettäminen on monelle yksi elämän kipeistä kokemuksista. Lähiluonnon puolustaminen on osa Luonnonsuojeluliiton arvokasta työtä. Siihen haluamme luoda uusia keinoja, kouluttaa vapaaehtoisia, nostaa viestinnällä esiin yhdistystemme ja piirimme arvokasta työtä sekä kertoa lähiluonnon monimuotoisuudesta ja hyödyistä myös ihmisten terveydelle.

Kaksivuotisessa (2024-2025) lähiluontoteemassa haluamme katsoa lähelle. Kerromme lähimetsien merkityksestä, keräämme ihmisten kokemuksia lähiluonnosta, kannustamme ihmisiä sekä taloyhtiöitä, asuinalueiden ja kylien yhteisöjä ja kuntia monimuotoisten pihojen, pientareiden ja puistojen kehittämiseen sekä kaikkia lähiluonnon havainnointiin. Se mikä lainsäädäntötyössä ja kaavoituksessa voi tuntua etäiseltä, vaikuttaa siihen miltä luonto ympärillämme näyttää. Kerromme työstämme luonnon hyväksi konkreettisin esimerkein ja koulutamme lisää luonnonsuojelijoita puolustamaan arvokkaita ympäristöjä.

Teemavuoden aikana tarjoamme konkreettisia ja hyödyllisiä täsmävinkkejä oman lähiluonnon suojelemiseksi, hoitamiseksi ja ennallistamiseksi. Haluamme luoda yhteenkuuluvuutta ja uskoa siihen, että voimme vaikuttaa yhdessä ympäröivään todellisuuteen. Pyrimme tavoittamaan uusia kohderyhmiä, kuten työyhteisöjä ja nuoria. Kaikki tekemämme työ vahvistaa Suomen luonnonsuojeluliiton asemaa lähiluonnon ykköspuolustajana.

Lähiluontoteemavuoden osana haluamme vahvistaa varsinkin kuntien roolia metsien monimuotoisuuden suojelussa ja ilmastokriisin ratkaisussa. Teemme uusia suojelualoitteita ympäri Suomen. Kuntametsien suojelua kampanjoidaan ja toimijoita koulutetaan syksystä 2024 lähtien.

Kaksien vaalien vuosi

Vuonna 2024 käydään Suomen presidentin ja Euroopan parlamentin vaalit. Ne kummatkin vaikuttavat ympäristötoimien etenemiseen myös kansainvälisesti.

Luonnonsuojeluliitto on poliittisesti riippumaton luonnon etujärjestö. Kannustamme kansalaisia äänestämään presidentinvaaleissa ympäristöasiat sisältävän turvallisuuden sekä EU-vaaleissa luonnon ja ilmaston puolesta. Kirjoitamme ilmasto- ja luontotavoitteemme EU-vaaleihin sekä jaamme niitä ehdokkaille ja puolueille.

Luonnonsuojeluliitto on luonnon asianajaja

Liitto vaikuttaa ympäristöä koskevaan lainsäädäntöön sekä rahoitukseen, strategioihin ja politiikkoihin. Osallistumme yli sataan työryhmään ja annamme noin 150 valtakunnallista lausuntoa. Teemme myös uusia aloitteita tulevaisuutta varten.

Liitto kiinnittää erityisesti huomiota aluehallinnon uudistukseen. Siinä tulee turvata ympäristöhallinnon resurssit, riippumattomuus ja muutoksenhakuoikeudet.

Liitto vastustaa luvitusta sitovia määräaikoja Suomessa ja EU:ssa. Riittävät luontoselvitykset ja kansalaisten tiedonsaanti, osallistuminen ja muutoksenhaku tulee turvata kaikissa päätöksissä. Ympäristöasioita tulee vahvistaa kaikissa lakihankkeissa, kuten alueidenkäyttölain uudistuksessa. Yhteiskunnallisen päätöksenteon tulee ohjata vihreään siirtymään, ja sekin on tehtävä kestävästi ja oikeudenmukaisesti.

Liiton asiantuntijat jatkavat oikeudellisen ja muun asiantuntija-avun sekä harkinnanvaraisen valitusmaksutakuun antamista piireille ja yhdistyksille. Eniten työllistäviä asioita ovat kaavat (joihin liittyy usein metsäkysymyksiä), kaivokset ja tuulivoima. Hyödynnämme liiton päivitettyä tuulivoimaopasta ja ympäristöhallinnon uusia oppaita (esimerkiksi tuulivoimasta ja aurinkovoimasta). Lisäksi kiinnitämme erityistä huomiota vesiputedirektiivin toimeenpanoon, joka liittyy moniin hankkeisiin virtavesistä kaivoksiin ja akkumateriaalitehtaisiin.

Kaivosasioissa lausuntojen, muistutusten, valitusten ym. asioiden piirien ja yhdistysten tukena käytetään ensisijassa liiton keskustoimiston ympäristöoikeuden asiantuntijoita. Tapauskohtaisesti voidaan tilanteen mukaan käyttää myös ulkopuolisia lisäasiantuntijoita ostopalveluna. Lisäksi piirit ja yhdistykset voivat hakea avustusta kaivosasioihin liiton vuosittaisesta tukihausta ja soveltuvin osin mahdollisesti myös avautuvasta Itämeri-hausta.

Luonnonsuojeluliitto järjestää toimijoilleen vähintään neljä lakikoulutusta webinaarina ja lisäksi ns. piirikahveja eri teemoista. Yksi apukeino on tekeillä oleva tietopankki, joka valmistuu vuonna 2024. Siinä on malliksi sopivia lausuntopohjia, valituksia ja ennakkoratkaisuja.

EU-asioihin vaikutamme European Environmental Bureau ja Climate Action Network European jäsenenä. Seuraamme muita kansainvälisiä ympäristöasioita Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) jäsenenä. Syvennämme yhteistyötä myös pohjoismaisten sisärjestöjen kanssa osallistumalla niiden yhteisiin kokouksiin ja aloitteisiin.

Luontotyyppien suojelu ja ennallistaminen

Luonnonsuojeluliitto torjuu luontokatoa maalla, vesillä ja ilmassa. Luonnonsuojeluliitto valvoo luonnon etua lainsäädännössä ja päätöksenteossa. Jokaisen ihmisen on mahdollista tulla tekemään luontotekoja ja osallistua liiton toimintaan. Mukaan voi tulla muun muassa satoihin luontotalkoisiin ja retkiin monimuotoiseen luontoon.

Metsät

Suomi on kansainvälisesti sitoutunut suojelemaan 30 % maapinta-alastaan. Luonnonsuojeluliitto edistää kattavan, kytkettyneen ja edustavan metsien suojelueuverkoston luomista koko maahan. Edistämme muun muassa kuntien ja valtion omistamien arvokkaiden luontoalueiden, kuten vanhojen ja luonnontilaisten metsien, suojelua. Liitto pyrkii vaikuttamaan, ettei uusilla vanhan metsän kriteereillä vesitetä eri inventoinneissa ja selvityksissä arvokkaiksi jo todettujen metsien suojelua.

Vaadimme luonnonsuojelun rahoituksen lisäämistä sekä valtion omien metsien käytön tavoitteeksi luonnon ja hiilinielujen pelastamista. Vaadimme luonnonsuojelun rahoituksen lisäämistä. Valtion metsien käytön tavoitteeksi vaadimme luonnon monimuotoisuuden lisäämistä ja hiilivarastojen kasvattamista.

Metsien suojelun lisäksi edistämme nykyisten hakkuumäärien pienentämistä ja kestävämpiä metsänkätön menetelmiä. Näin turvaamme hiilinieluja ja -varastoja sekä metsäluontoa. Erityisesti turvemaiden metsätaloudessa on isoja epäkohtia, jotka aiheuttavat ongelmia vesistöille, ilmastolle ja suoluonnolle. Tavoitteena on pääsääntöisesti avohakkuiden lopettaminen kaikkien omistajaryhmien metsissä.

Luonnonsuojeluliitto osallistuu metsäsertifiointijärjestelmä FSC:n kehittämiseen ympäristökamarin jäsenenä ja FSC Suomen hallituksessa. Liitto on mukana kansallisessa metsäneuvostossa sekä osallistuu Tapion metsänhoidon suositusten päivittämisen työryhmään.

Suot

Liitto jatkaa vaikuttamistyötään valtakunnallisen soiden suojelun ja ennallistamisen edistämiseksi sekä ennallistamalla soita itse. Vaikuttamistyömme tavoitteena on turvata arvokasta suoluontoa, soiden hiilivarastoja ja hillitä vesiä pilaavia turvemaiden ojituksia. Kaikki turvemaiden kuivatus ja ojitus on haitallista, ja liitto vaikuttaa niistä luopumiseen.

Luonnonsuojeluliiton oma soiden ennallistamisen strategia valmistuu. Sen tavoitteena on valtiovetoinen vähintään miljoonan hehtaarin ennallistamisohjelma. Näin edistämme YK:n ja EU:n ennallistamistavoitteita sekä vauhditamme luonnon ennallistamista edistävää ajattelutavan muutosta.

Liitto jatkaa myös soiden ennallistamista lahjoitusvaroin. Tavoitteenamme on ennallistaa soita eri maanomistajien mailla. Tuomme esille ennallistamisen monenlaisia hyötyjä maanomistajalle, luonnolle ja ilmastolle, mikä luo ennallistamiselle myönteistä ilmapiiriä. Soiden ennallistamisen yhteydessä toteutamme myös pienvesien kunnostuksia.

Saamme valmiiksi kolmivuotisen *Rahkasammalen paluu* -pilottihankkeen, jota on toteutettu Pohjois-Karjalassa vuosina 2022-24 MMM:n *Hiilestä kiinni* -rahoituksella. Jatkamme neuvotteluja soiden ennallistamisesta Pohjois-Karjalan kuntien ja yhteisöjen kanssa sekä puolustamme muun muassa aktiivihiililaitoksen uhkaamia soita *Itärajan hiljaiset suot* -hankkeessa.

Vesiensuojelu

Liiton tavoitteena on sisävesien ja Itämeren hyvä ekologinen tila. Suomen suurimpana ympäristöjärjestönä tehostamme vesiensuojelun vaikuttamistyötämme yhdessä piiriemme ja yhdistystemme kanssa.

Tehostamme Itämeri-työtä liiton kaikilla tasoilla vuonna 2024. Päivitämme liiton Itämeri-ohjelman alkuvuonna, mikä ohjaa jatkotoimia. Itämeriohjelman päivitykseen ei käytetä testamenttivaroja, vaan se tehdään virka- ja vapaaehtoistyönä. Itämeriohjelman tai -strategian tulee olla muodoltaan tiivis ja se tuodaan päätettäväksi kevätvaltuustoon 2024.

Osallistumme *ACWA LIFE* -vesienhoitohankkeen toiseen hakukierrokseen. Tavoitteenamme on LIFE-rahoituksen saaminen ennen kaikkea Itämeren monimuotoisuuden suojeluun ja vesienhoidon vaikuttamistyön tekemiseen. Siinä tärkein liiton tavoittelema rahoituskohde muodostuu Itämeren suojeluun myös valuma-alueiden kautta keskittyvän asiantuntijan kustannuksista. Vuoden aikana rekrytoidaan Itämeri- ja vesiasiantuntija sekä tuetaan piirien ja yhdistysten ym. toimijoiden Itämeri-työtä. Itämeri- ja vesiasiantuntijaan varataan 30.000 euroa sekä piirien, yhdistysten ym. toimijoiden Itämeri-työn hakuun 20.000 euroa.

Liitto vaatii Itämeren tilan parantamista maa- ja metsätalouden sekä muun ulkoisen kuormituksen vähentämisellä sekä meri- ja rannikkoluonnon suojelua lisäämällä. Liitto toimii Itämeren liikkakalastuksen ja luonnonlohen sekakantakalastuksen lopettamiseksi. Liitto vaikuttaa merkittävästi Itämeren rehevöittävän kalankasvatuksen päästöjen vähentämiseen sekä merituulivoiman sijainnin ohjaukseen.

Osallistumme Suomen rannikkostrategian valmisteluun. Olemme mukana myös Coalition Clean Balticin, Fisheries Secretariat, Itämeripaneelin, Öljysuojarahaston sekä Saaristomeren suojelurahaston toiminnassa ja hankkeissa.

Viestimme *Ole luonnonvoima – Vapauta virrat* -hankkeemme tuloksista Partioaitan 365-klubin ympäristöbonustilaisuudessa alkuvuonna. Hyödynnämme valmistamaamme aloitepakettia ja kannustamme virtavesien ystäviä tekemään aloitteita muun muassa kansainvälisenä vaelluskalapäivänä 25.5. Vastustamme vesivoiman lisärakentamista muun muassa Kemijoen Sierilään ja vaikutamme vesivoimaloiden kalatalousvelvoitteiden päivityksien etenemiseen.

Perinnebiotoopit

Liitto jatkaa uhanalaisten perinnebiotooppien vaalimista järjestämällä lukuisia niittotalkoita sekä muuta luonnonhoitoa piireissä ja paikallisyhdistyksissä. Luonnonkukkien päivänä 16.6. järjestetään retkiä ja teemalajina on raita. Teemapäivä on olennainen osa liiton lähiluontoteemaa. Päivä säilyttää asemansa tärkeänä liiton paikallistason kesätahtumana ja jäsenhankinnan keinona.

Liitto saattaa päätökseen vuosina 2018-2023 toteutetun vieraslajihanke *VieKas LIFE*. Pääkoordinaattorina vastaamme hankkeen loppuraportoinnista ja vaikutusten arvioinnista Euroopan komissiolle.

Liitto ryhtyy edistämään pölyttäjien elinoloja osana *Priodiversity LIFE* -hanketta 2024-2028. Perustamme pölyttäjille ystävällisiä ympäristönhoidon mallialueita kuntiin sekä koulutamme kuntien työntekijöitä ja urakoitsijoita huomioimaan pölyttäjien tarpeet. Kannustamme myös kotipuutarhureita ja taloyhtiöitä luonnon monimuotoisuutta edistäviin tekoihin. Kerromme kansalaisille ja päättäjille pölyttäjien merkityksestä. Hyödynnämme myös *VieKas LIFE* -hankkeen oppeja ja materiaaleja, kuten vieraslajityökälypakettia.

Edistämme perinnebiotooppien lajien leviämistä myös esimerkiksi tienpientareille ja kaupunkiluontoon muun muassa niiden hoitoon vaikuttamalla myös lähiluontoteeman avulla.

Tunturiluonto

Liitto valmistelee esityksen laajapohjaisesta tunturiluonnon turvaamisohjelmasta. Lappi lämpenee päätetyistä ilmastotoimista huolimatta seuraavan 50 vuoden aikana jopa 2–3 astetta nykytilasta. Se vaikuttaa merkittävästi luontoon ja elinkeinoihin. Avotuntureiden lajeista on ilmastonmuutoksen ja muiden syiden takia uhanalaisia lähes 40 prosenttia. Liitto vaikuttaa turvaamisohjelman käynnistämiseksi muun muassa nostamalla esille tunturiluonnon ahdinkoa ja keinoja parantaa sen tilaa.

Kansainvälinen luonnonhoitohanke

Liitto jatkaa vielä vuonna 2024 Madagaskarin ainutlaatuisen ja uhanalaisen luonnon suojelua. Jatkamme metsäkadon ehkäisemistä Torotorofotsyn suojelualueella tukien paikallisen yhteisön kestävä kehitystä. Keinoina ovat esimerkiksi koulutukset, materiaaliapu sekä jatkuva asiantuntijatuiki kestävämpään ruuan- ja energiapuun tuotantoon. Lisäksi jatkamme alueen makikantojen tilan seurantaa. Pyrimme myös toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen ja opittujen asioiden jakamiseen laajemminkin hankkeen päättyessä. Nelivuotisen, vuoden 2024 lopussa päättyvän hankkeen on mahdollistanut Suomen ulkoministeriön hankerahoitus ja Korkeasaaren eläintarhan säätien tuki.

Lajien suojelu

Liitto edistää erittäin uhanalaisen saimaannorpan suojelua lahjoitusvaroin ja hankerahoituksella. Seuraamme kannan kehittymistä, tiedotamme ja vaikuttamme työryhmissä. Annamme neuvontaa, osallistumme norpan pesälaskentoihin sekä selvitämme norppaturvallisesti pyydetyn kalan kysyntää ja tarjontaa. Toteutamme *Yhteinen saimaannorppamme* LIFE -hanketta, jossa turvaamme saimaannorpan pesintää apukinoksien ja keinopesän avulla, edistämme norppaturvallista kalastusta katiskatalkoin ja -tapahtumin, tuotamme norppa-aiheisen nukketeatterikiertueen ja kierrätämme liikkuvaa norppanäyttelyä Saimaan alueella. Vierailimme päiväkodeissa ja kouluissa kertomassa norpasta, järjestämme yleisötapahtumia ja vapaaehtoisia norpparyhmiä sekä viestimme norpansuojelusta suurelle yleisölle. Teemme yhteistyötä monien kumppaneiden kanssa valtakunnallisesti ja paikallisesti. Liitto tukee myös Luontoliiton lasten norppaleiriä Savo-Karjalassa.

Liitto jatkaa liito-oravan riittävän laajojen elinpiirin turvaamista muun muassa jakamalla tutkimustietoa. Vuosi 2024 on *Liito-orava LIFE* -hankkeen viimeinen toimintavuosi. Osallistumme hankkeen talousmetsäseminaariin, loppuseminaariin ja maastoretkeilyihin Suomessa ja Virossa. Loppuraportoinnin ohessa osallistumme myös hankkeen vaikuttavuuden arviointiin ja liito-oravan suojelun seuraavien askelien luotaamiseen.

Liitto edistää suurpetojen suojelua valvoen erityisesti niiden metsästyksen kestävyyttä. Liitto jatkaa myös monien muiden uhanalaisten lajien suojelua muun muassa vaikuttamalla niitä koskeviin päätöksiin.

Ilmastokriisi on myös turvallisuuspolitiikkaa

Luonnonsuojeluliitto korostaa ilmastokriisin olevan 2000-luvun turvallisuuspolitiikan ytimessä. YK:n pääsihteeri on kertonut ilmaston luhistumisen alkaneen. Ihmisyhteisöt ja luonto joutuvat suuriin vaikeuksiin ilmaston kuumenemisen vuoksi. Hyvinvoiva ja kestävä ympäristö on edellytys yhteiskuntien ja yksilöiden turvallisuudelle. Fossiilisista polttoaineista luopuminen edistää riippumattomuutta ja vakautta.

Suomen hallitus on lipsumassa yhteisistä ilmastotavoitteista eikä se ole hiilineutraalisuuden polulla. Metsien hiilinielujen romahdus on aiheuttanut mittavan päästövähennyskuilun. Siksi liitto seuraa ilmastolain toimeenpanoa, vaatii valtioneuvostolta päätöstä ilmastolain mukaisista lisätoimista ja tekee tarvittaessa uuden ilmastovalituksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Luonnonsuojeluliitto vaikuttaa hallituksen energia- ja ilmastostrategian sekä keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman valmisteluun. Liitto vaatii hallitusta ottamaan käyttöön maankäytön muutosmaksun metsäkadon hillitsemiseksi. Liitto vaatii hallitusta myös vähentämään turvemaiden päästöjä, rajoittamaan metsien hakkuita ja pidentämään metsien kiertoaikoja. Vaadimme ympäristölle haitallisten tukien poistamista, kuten puun polton verotuesta luopumista ja lentoliikenteen tukien karsimista sekä ihmisten arjen vähäpäästöisten valintojen helpottamista.

Liitto muistuttaa, että vaikka vihreä siirtymä on välttämätön, myös sen hankkeilla on ympäristövaikutuksia. Vihreä siirtymä on tehtävä kestävästi ja oikeudenmukaisesti. Liitto vaikuttaa aktiivisesti energiansäästön ja vähäpäästöisen uusiutuvan energiantuotannon lisäämiseksi Suomessa, mutta kuitenkin muista ympäristötavoitteista huolehtien. Vaikutamme siihen, että teollisen mittakaavan tuuli- ja aurinkopuistoilla ei aiheuteta metsäkatoa vaan päädytään luontopositiiviseen lopputulokseen. Vaadimme rajoituksia puun poltolle ja metsäbiotalouden arvon nostoa tavoin, jotka ovat sovitettavissa yhteen hiilinielu- ja luontotavoitteiden kanssa.

Jatkamme työtä rakennetun ympäristön ilmastovaikutusten pienentämiseksi muun muassa osallistumalla alueidenkäyttölain uudistukseen. Seuraamme myös rakentamislakia ja sen keskeisiä ilmastoasetuksia sekä rakentamisen energiatehokkuusdirektiivin kansallista toimeenpanoa.

EU:n jäsenmaiden on lähetettävä komissiolle kansalliset ilmastosuunnitelmat, joilla seurataan miten yhteiset ilmastotavoitteet aiotaan jäsenmaissa saavuttaa. Liitto tekee vaikuttamistyötä Suomen suunnitelman parantamiseksi.

EKOenergia

EKOenergian kansainvälistyminen etenee. Tavoitteenamme on, että EKOenergia-merkittyä energiaa käytetään vuonna 2024 sadassa maassa (vuonna 2022 maita oli 80). Pyrimme lisäämään EKOenergian myytyä määrää 35 % vuoteen 2023 verrattuna.

Järjestämme ainakin yhden kansainvälisen uusiutuvan energian kampanjan. Korostamme mahdollisuutta käyttää EKOenergiaa aurinkopaneeleissa. Merkin käytön lisäämiseksi Suomessa tehostamme yhteistyötä liiton varainhankinnan ja viestinnän kanssa.

EKOenergia viestii aktiivisesti uusiutuvasta energiasta ja ilmastonmuutoksesta sosiaalisessa mediassa ja konferensseissa. Viestinnässä korostamme uusiutuvan energian roolia vastauksena maailmanlaajuiseen energiakriisiin. EKOenergia tarjoaa kahdeksan uutta vapaaehtoispaikkaa kansainvälisille nuorille *European Solidarity Corps* -ohjelmien rahoituksella. EKOenergia rahoittaa myös noin 20 uutta uusiutuvan energian projektia kehitysmaissa.

Jäsen- ja varainhankinta – suojelutyön edellytys

Vuonna 2024 Luonnonsuojeluliiton tavoitteena on jäsenmäärän 3,5 % kasvu yli 30 000 jäsenen rajan sekä kuukausilahjoittajien kasvattaminen 5 %:lla. Poikkeuksellisena jatkuva maailmantilanne aiheuttaa epävarmuuksia varainhankintaan. Nykyisten jäsenten ja lahjoittajien säilyttäminen sekä sitouttaminen järjestön kaikilla tasoilla on välttämätöntä, jotta liitto voi kasvaa. Lähiluonto-teeman rinnalla ilmastokriisi ja luontokato säilyvät jäsen- ja varainhankinnan kärkinä.

Jäsenhankintaa tehostetaan. Piirejä ja yhdistyksiä tuetaan jäsenhankinnassa ja -huollossa tuottamalla valmiita teemakohtaisia materiaaleja sekä järjestämällä 2-3 jäsenhankintaklinikkaa. Jäsenhankintaa tuetaan liittymislahjoilla, jotka hankitaan yhteistyössä Luontokaupan kanssa.

Verkkosivu-uudistus tekee jäseneksi liittymisen ja lahjoittamisen entistä helpommiksi. Tavoittelemme uusia jäseniä ja lahjoittajia digitaalisen markkinoinnin keinoin sekä kehittämällä hakukonenäkyvyyttä. Telemarkkinointikampanjoita tehdään jäsenille ja kuukausilahjoittajille.

Tärkeimmät kertalahjoituskampanjat ovat lähiluonto- ja joulukampanja. Lyhyitä kampanjoita toteutetaan eri juhla- ja teemapäivinä, kuten äitien- ja isänpäivinä, *Luonto lainassa* -viikolla, Luonnonkukkien päivänä ja Suomen luonnon päivänä.

Testamenttilahjoittaminen on vakiintunut merkittäväksi lahjoitusmuodoksi. Sen markkinointiin tehdyn suunnitelman avulla markkinointi on järjestelmällisempää ja vaikuttavampaa. Testamenttilahjoittamista markkinoidaan erilaisin digitaalisin keinoin sekä Luonnonsuojelija- ja Suomen Luonto -lehdissä. Vuosittain järjestetään kaikille avoin maksuton testamenttitapahtuma. Luonnonsuojeluliitto on mukana Vastuullinen Lahjoittaminen ry:n *Hyvä Testamentti* -kampanjassa, jolla lisätään testamenttilahjoittamisen tunnettuutta. Kampanjan avulla saadaan medianäkyvyyttä sekä materiaaleja liiton käytettäväksi.

Luontoarpajaiset järjestetään yhteistyössä Tavara-arpa ry:n ja Luontokaupan kanssa. Palkinnoissa suositaan ympäristöystävällisiä valintoja, kuten luontomatkoja, kierrätysmateriaalien hyödyntämistä ja suomalaista tuotantoa sekä Luontokaupan omaa valikoimaa.

Yritysvarainhankinnan tavoitteena on liiton perustoiminnan ja suojelutyön vahvistaminen. Liiton eettiset yritys yhteistyön ohjeet päivitetään. Suojelu- ja hanketiimien kanssa tehdään konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia yrityksille. Hyviä esimerkkejä hyödynnetään uusien asiakkaiden hankinnassa. Liiton verkkosivujen uudistus mahdollistaa entistä tehokkaampaa ja näkyvämpää yritysvarainhankintaa.

Käynnistämme Luonnonsuojeluliiton piirien yritysvarainhankinnan neuvontatyön. Tavoitteena on julkistaa yrityksille suunnattu *Green Care* -työhyvinvointituote.

Varainhankinnan yhteistyö Luontokaupan kanssa jatkuu tiiviinä ja liiton brändiä vahvistaen.

Järjestötoiminta tukee lähiluonnon suojelua

Luonnonsuojelupiirit, paikallisyhdistykset ja keskusjärjestö säilyttävät tiiviin yhteistyön ja vuorovaikutuksen. Yhteistyötä nuorisojärjestö Luontoliiton kanssa vahvistetaan. Heti alkuvuodesta järjestettävillä piirien talvikoulutuspäiville ja koko liiton toimijoiden syyspäiville alkusyksyllä kutsutaan mukaan myös Luontoliitto. Ajankohtaisista asioista puhutaan piirien virtuaalikaheilla, joihin kutsutaan aiheesta riippuen yhdistyksetkin mukaan. Liittohallitus järjestää vuoden aikana vähintään kaksi kaikille avointa hallituksen kyselytuntia. Tavoitteena on lisätä keskinäistä vuorovaikutusta liiton kaikilla tasoilla.

Paikallistoimintaa ja lähiluonnon suojelua tuetaan erilaisin koulutuksin ja tilaisuuksin. Lähiluonto on keskeinen teema piirien talvikoulutuspäivillä ja liiton syyspäivillä. Myös liiton teemapäivät, kuten *Luonto lainassa* -viikko ja Luonnonkukkien päivä tukevat paikallistoimintaa lähiluonnon puolustamiseksi.

Lähiluontoteema on mukana myös järjestöviestinnässä, kuten Norppapostissa. Ajankohtaiset viestit tavoittavat sähköpostilistoilla järjestön eri toimijat tehokkaasti. Piirien Workplace-kanava tukee piirien keskinäistä vuorovaikutusta. Ajantasainen viestintä liittovaltuuston ja -hallituksen päätöksistä jatkuu.

Järjestötoiminnassa yritämme reagoida aktiivisesti ympäröivän yhteiskunnan muutoksiin tukemalla paikallistason jäsenhankintaa mm. jaettavalla materiaalilla. Liiton materiaaleilla, ohjeilla ja palveluilla tuetaan piirien ja yhdistysten toimintaa sekä vapaaehtoisten työtä. Suuntaamme katseen myös pitkälle tulevaisuuteen aloittamalla kolmi- ja kymmenvuotisstrategioiden tekemisen järjestötutkimuksella. Tutkimuksella kartoitetaan jäsenten, toimijoiden sekä järjestöä ulkoapäin katsovien näkemyksiä. Vuoden aikana valmistellaan myös liiton sääntöjen päivitys sekä arvioidaan piirien ja yhdistysten mallisääntöjen muuttamisen tarvetta.

Vuoden 2024 aikana liitto selvittää jäsenmaksukäytäntöjen yksinkertaistamista siten, että mahdollistetaan että liitto päättää omasta ja piirin osuudesta ja yhdistys päättää omasta osuudestaan.

Liiton valiokuntien työtä selkiytetään liiton koko kentän asiantuntemuksen saamiseksi entistä paremmin käyttöön. Liiton valiokunnista kehitetään asiantuntevia toimijoita, jotka valmistelevat hallitukselle lausuntoja, kannanottoja ja esityksiä. Kaikki valiokunnat kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa. Kokoukset rytmitetään niin, että valiokunnat voivat osallistua seuraavan vuoden toimintasuunnitelman laadintaan. Tiedotusta valiokunnista valtuustolle parannetaan.

Viestinnän uudistukset toteutuvat

Liiton visuaalinen ilme ja verkkosivut kehittyvät asiakaslähtöisesti ja perinteitä kunnioittaen. Myös 50-vuotias Luonnonsuojelija-lehti ja sen lukijat huomioidaan entistä paremmin verkossa ja somessa.

Viestinnällä on strateginen rooli liiton tavoitteiden saavuttamisessa. Haemme kansalaisilta tukea parempien ympäristöpäätösten tekemiseksi.

Käynnissä olevat viestinnän uudistukset toteutetaan vuoden 2024 aikana. Liiton visuaalinen ilme uudistuu ja tulee yhtenäisemmäksi. Se ilmentää liiton luonnetta ja yhteistä identiteettiä entistä selkeämmin. Uusi visuaalinen ilme tulee näkymään ensimmäisenä uusien verkkosivujen julkaisun myötä sekä sosiaalisen median kanavissa. Liiton muut viestintämateriaalit uudistetaan vähitellen tarpeiden mukaan.

Verkkosivu-uudistus etenee ja ensimmäiset uudet verkkosivut julkaistaan. Uudistuksessa kehitämme verkkosivujen käyttäjälähtöisyyttä, tekniikkaa sekä kestävyyttä. Yhtenä uudistuksen päätavoitteena on tukea jäsen- ja varainhankintaa.

Sosiaalisen median asemaa vahvistetaan entisestään – tavoitteenamme on olla Suomen luotetuin, haetuin ja kattavin luonnonsuojelun kanava. Pehdymme Tiktokin mahdollisuuksiin ja haasteisiin.

Pyrimme viestimään somessa luonnonsuojelusta kattavasti mutta helposti ymmärrettävästi. Pyrimme laajentamaan näitä sisältöjä myös verkkosivuille hakukoneoptimointia hyödyntäen.

Piirejä ja yhdistyksiä tuetaan koulutuksin, jotta ne pystyvät entistä paremmin hyödyntämään eri somekanavia ja verkkosivuja omassa toiminnassaan. Yhteistyötä piirien ja yhdistysten kanssa kehitetään myös paikallisten suojelukamppailujen, tapahtumien ja uutisten valtakunnallisessa viestinnässä.

Mediaviestinnän kehittäminen on jatkuvaa, pitkäjännitteistä työtä. Jatkamme sitä sekä perinteisen median että vaikuttajien osalta.

Uutiskirje on tärkeä jäsen- ja lahjoittajahuollon väline ja tehokas viestintäkanava. Hyödynnämme uutiskirjettä aiempaa enemmän myös nopeissa viestintätilanteissa.

Vuosi 2024 on Luonnonsuojelija-lehden 50. vuosikerta, mitä juhlistetaan erityissisällöillä. Lehteä kehitetään osana liiton viestintää sekä jäsen- ja lahjoittajahuoltoa. Sitä kehitetään yhdessä liiton verkkosivu-uudistuksen kanssa. Lehden artikkelit suunnitellaan pitäen mielessä sekä printin että sosiaalisen median mahdollisuudet. Tavoitteena on tarjota lehden lukijoille myös printtiversion lisäarvoa tuova digikokonaisuus. Lehti julkaistaan neljänä numerona. Selvitetään mahdollisuus lähettää Luonnonsuojelija vain digitaalisena niille jäsenille, jotka eivät halua printtilehteä.

Suomen Luonto

Suomen Luonto jatkaa 2024 monikanavaisena aikakausmedianana. Jatkamme sekä printtilehden että digituotteen edelleen kehittämistä. Verkkosisältöjen käyttö erityisesti mobiilissa lisääntyy, ja sitä edesauttaa uusi Suomen Luonto -sovellus. Markkinoinnissa lukijoiden sekä seuraajien tavoittelua jatketaan kampanjoimalla sekä muun muassa vaikuttajamarkkinoinnin avulla. Some- ja verkkomarkkinoinnin kehitystyötä jatketaan mitatusti menestyksekkäiksi todettujen konseptien pohjalta.

Vuonna 2024 julkaistaan 10 numeroa, 6 keväällä ja 4 numeroa syksyllä. Kesänumero 6 julkaistaan muita numeroita tuhdimpana ja irtonumerokampanjan saattelemana.

Suomen Luonto julkaisee myös sekä maksuttomia että maksullisia sisältöjä verkkosivuilla ja somessa tasaisesti ympäri vuoden. Verkossa tuotamme digituotteen tilaajille yhä enemmän uudenlaisia sisältöjä ja teemakokonaisuuksia. Luonnonsuojeluliiton ajankohtaisia teemoja pidetään aikakauslehden keinoin esillä lehdessä, verkossa ja sosiaalisessa mediassa.

Talous, hallinto ja tavoitteiden seuranta

Liiton taloudessa ratkaisevaa on jäsen- ja varainhankinnan tehostuminen, jossa yhteistyö viestinnän ja liiton muiden tiimien kanssa kehittyy koko ajan.

Liiton henkilöstöhallinto jatkaa työhyvinvoinnin kehittämistä ja opastaa myös piirejä työnantajavastuuden hoitamisessa.

Liiton tavoitteiden toteutumista seurataan tiimeissä kvartaalikatsauksilla, jotka tuodaan tarvittaessa tiedoksi valiokuntiin ja hallitukseen. Taloustilannetta seurataan talousvaliokunnassa ja siitä on katsaus jokaisessa hallituksen kokouksessa.

Porin liittokokous linjasi liiton kolmen vuoden suuntaviivojen (2023-2025) kärjiksi viestinnän kehittämisen liiton vaikuttavuuden sekä jäsen- ja varainhankinnan tukemiseksi sekä kentän tuen lisäämisen taloudellisesti ja tukipalveluilla. Näiden tavoitteiden toteuttamista jatketaan ja niistä tehdään väliraportti syysvaltuustolle.